

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

ODRAZ

SVĚTELNÝ OBJEKT PLASTIKA

Denisa Jurášová

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Multimédia

Bakalářská práce

ODRAZ

SVĚTELNÝ OBJEKT PLASTIKA

Denisa Jurášová

Vedoucí práce: MgA. Jan Morávek
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Denisa JURÁŠOVÁ**
Osobní číslo: **D18B0071P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimediální design, specializace Multimedia**
Téma práce: **SVĚTELNÝ OBJEKT PLASTIKA**
Téma práce anglicky: **LIGHT OBJECT**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Světelná prostorová instalace, volně použitelná v galerijním prostředí

Tvůrčí záměr: Zmapování mé osobní cesty a interpretace lidské změny v rámci určitého časového období dle vlastních zkušeností

Způsob realizace: Světelná instalace v rámci jedné místnosti, využití projekce

Cíl: Dílo předávající mé vlastní zkušenosti a pohled na přirozené změny povahy jednoho člověka

Předpokládaný charakter výstupu: Instalace v galerijním prostředí situována do jedné celé místnosti

Rozsah průvodní zprávy: minimálně 3 normostrany

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

LE GUINN, Ursula K. The ones who walk away from Omelas. Townsend School, 1996. ISBN13: 9780886825010.
HESSE, Hermann. Demian: příběh mládí Emila Sinclaire. Vyd. 3., Samost. 2. Přeložil Vratislav SLEZÁK. Praha: Argo, 2008. ISBN 978-80-7203-979-1.
JUNG, Carl Gustav a Aniela JAFFÉ. Vzpomínky, sny, myšlenky C.G. Junga. V Brně: Atlantis, 1998. ISBN 80-7108-178-7.
JUNG, Carl Gustav, Marie-Louise von FRANZ, Joseph L. HENDERSON, Jolande Székács JACOBI a Aniela JAFFÉ. Člověk a jeho symboly. Přeložil Pavel KOLMAČKA. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1259-1.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Jan Morávek**
Katedra výtvarného umění

Oponent bakalářské práce: **Mgr. BcA. Denisa Bytelová**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání bakalářské práce: **31. října 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2020

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval(a) samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

.....

podpis autora

Poděkování patří zejména MgA. Janu Morávkovi a MgA. Lukáši Kellnerovi za přínosné rady a pomoc při realizaci práce. Dále bych ráda poděkovala MgA. Vítu Truncovi a v neposlední řadě mé mamince, Ladislavě Jurášové.

OBSAH

1. Úvod do tématu práce	6
2. Průběh a forma zpracování	7
2.1.1 Video – technické zpracování	8
2.1.2 Video – průběh natáčení	8
2.2 Tvorba rámců	9
2.3 Zvuk	10
3. Závěr	10
4. Seznam použitých zdrojů	11
5. Resumé	12
6. Seznam příloh	13
6.1.1 Příloha 1	14
6.1.2 Příloha 2	15
6.1.3 Příloha 3	16
6.1.4 Příloha 4	17

1. Úvod do tématu práce

Během svého studia na tomto ateliéru jsem si při realizaci svých klauzurních prací vyzkoušela zpracování zvolených témat mnoha různými médii. Ať už se jednalo o tvorbu hmoty ve VR nebo práci se starou technikou. Téměř vždy ale šlo o nějakou formu videa, i přesto, že se způsob zpracování videa měnil. Témata mých prací byla vždy konceptuální a často je spojovala inspirace z lidí kolem mě.

Při výběru tématu mé bakalářské práce jsem věděla, že bych se chtěla ubírat osobní cestou. Dlouho jsem měla problém zpracovávat osobní témata a vždy se držela spíše zobecnění, i přestože práce vycházely z mých vlastních zkušeností. Na tento problém měla velký vliv covidová krize a karanténa na jaře 2020. Povedlo se mi změnit můj postoj k pracím na více osobní rovině a věděla jsem, že bych v tomto chtěla i nadále pokračovat.

Téma mé bakalářské práce se během procesu tvorby hodně změnilo. Na začátku šlo spíše o myšlenku mé vlastní cesty, o sebereflexi. Toto vedlo k mnoha myšlenkovým pochodům, které odstartovaly velmi zajímavé konverzace. A právě i jednu, která naprosto změnila můj pohled na to, jak toto téma chci doopravdy pojmout.

Vztah s mojí maminkou bych popsala jako velmi dobrý. Když se na něj ale dívám zpětně, velmi jasně si uvědomuji, že do takového stavu se dostal až poté, co jsem se z domu odstěhovala. Spoustu lidí mi v tomto dalo za pravdu. Rodiče pak své děti začnou daleko více vnímat jako své vrstevníky a naopak. V případě mě a mojí maminky to nebylo jiné. Dříve jsem neměla pocit, že bych se mamince mohla s něčím svěřit. Nebo jsem nad tím spíše ani neuvažovala. Proč bych to dělala? To je teď jiné, velmi si vážím toho, jak otevřeně se můžeme bavit. Tyto konverzace ale vedly k objevení nových informací, které se týkají vztahu mých rodičů.

Nepocházím ze zcela funkční rodiny, tátu téměř neznám a mamka mě vychovala sama. Vliv matky na dceru je nepopiratelný, obzvláště v případě absence druhého rodiče. Nad tímto tématem jsem dříve přemýšlela a nikdy nepociťovala dopad tohoto vztahu. Doteď ho vlastně zcela nevnímám. Co si ale uvědomuji velmi dobře, je podoba, která je mezi mnou a mojí mamkou. Nemluvím o fyzické podobě, ale spíše o zvycích, chování v daných situacích a předpokladech k budoucnosti. Čím bližší se s mamkou stávám, tím více podoby vnímám. Můj postoj k tomuto zjištění ale není pozitivní.

Tak často slýchám kolem sebe, že někdo nechce být jako svoje rodiče. Je to jistý sociální úkaz, kteří, jak si jsem jistá, kolem sebe vnímáme všichni. Tolikrát jsem od mamky už v dětství slyšela: „neboj, v tomto budeš stejná. Taky jsem tuhle vlastnost u babičky neměla ráda a teď to stejně dělám.“ Věty podobného rázu ale většinou nemají na dítě velký vliv. Obzvláště, když se jedná o, dalo by se říci, maličkost. Nastal ale okamžik, kdy jsem se dozvěděla věci o svojí mamce z minulosti. Události, které vedly k mému narození. Situace, do které se nikdy nechci dostat, ale přitom k ní mám našlápnuto velkým způsobem. Situace, kterou neřeším, ve které prostě momentálně jsem. Ve které ale byla i moje mamka. Která měla stejný přístup a po 10 letech to mělo svoje následky. To že se v její minulosti vidím, mě dovedlo k jisté osobní krizi, kdy jsem se za každou cenu snažila udělat vše pro to, abych veškerou vnímanou podobu vymazala, zatímco jsem se ale nebyla schopná zbavit pocitu, že to nemá smysl, že je to něco před čím se nedá utéct. Karanténa a omezený sociální kontakt pak vedli k tomu, že jsem se až příliš zacyklila ve svých vlastních myšlenkách. Zlepšilo se to až od momentu, kdy jsem se rozhodla, že toto zjištění je perfektní podklad pro moji bakalářskou práci a začala s ním pracovat.

Cílem mé bakalářské práce se od této chvíle stalo vypořádání se s nově objevenými informacemi a následné ucelení vztahu s mojí maminkou, který jsem cítila, že byl z mé strany těmito okolnostmi narušen.

2. Průběh a forma zpracování

Pro zpracování výše uvedeného tématu jsem zvolila formu instalace, propojenou s videem. Video, jak jsem zmínila, je pro mě přirozená cesta vyjádření. Zároveň se snažím pracovat s prostorem a hmotnými prostředky.

Na finální podobu měl velký dopad fakt, že instalace bakalářských a diplomových prací se tento rok uskuteční na státním zámku Valeč. Začala jsem přirozeně smýšlet nad místem jako součástí instalace a své dílo zpracovala jako site-specific. Tento element se objevuje ve vizuálním provedení práce. Jak ve fyzickém – ozdobné rámy, tak v digitálním – místo natáčení videa. Důraz byl kladen na celkovou autentičnost zážitku z instalace.

Celá instalace jsou dvě televize v rámech, symbolizující dvě zrcadla. Jsou umístěny na protilehlých stěnách. V televizích jsou video portréty mě a mojí mamky, dívajících se jedna na druhou. Celková délka jednoho videa je hodina a čtvrt. Jedná se o nestříhaný materiál, přehrávaný najednou, ve smyčce.

Velikost televizí vychází z rozměrů místnosti a celkové funkčnosti a pocitu v prostoru. Důraz byl také kladen na zachování 1:1 poměru portrétů.

K instalaci své práce jsem si vybrala malou, nepřliš světlou místnost s vchodem tak, aby se divák ocitl v přímé konfrontaci se „zrcadly“.

2.1.1 Video – technické zpracování

Setkala jsem se s několika problémy při výběru nahrávacího zařízení. Klasické fotoaparáty mají evropskou normu maximální délky záznamu 20 minut. Chtěla jsem tedy využít panasonic kamer, zde byl ale problém s prostorem, jelikož místnost je opravdu velmi malá. Nakonec jsem zvolila variantu dvou GoPro kamer, které nejsou omezeny délkou záznamu a díky své kompaktnosti a širokému objektivu si se stísněným prostorem bez problému poradily.

Kamery byly umístěny na stativěch uprostřed místnosti, zatímco já a mamka jsme stály naproti sobě, každá u jedné stěny.

K osvětlení místnosti nebyl použit žádný externí zdroj. Celá světelná atmosféra vychází pouze z přirozeného denního světla, procházejícím malým oknem uprostřed kratší stěny.

Postprodukce videa byla minimální. Jednalo se především o korekturu barev a narovnání kompozice.

2.1.2 Video – průběh natáčení

Samotné natáčení bylo svým způsobem experiment. Nevěděla jsem, jak dlouho vydržíme s maminkou v místnosti, nebyla jsem schopná odhadnout ani to, jaké reakce a emoce budou ve videích zachyceny.

Cílem záznamu byla alespoň 1 hodina, ideální výsledek by byl 2 hodiny. Místnost je extrémně studená a i přesto, že jsem ji vytápěla elektrickým topením, podmínky nebyly ideální, což se nakonec podepsalo na konečné délce videa, která skončila na 1 hodině a 10 minutách. Já i mamka jsme se ale po natáčení shodly, že největší zážitek a prostor pro přemýšlení pro nás obě bylo prvních 20-30 minut.

Během natáčení se ve mně vystřídalo mnoho pocitů. I přesto, že jsem tomuto tématu věnovala spoustu času, díky volbě své bakalářské práce, až teď byl opravdu čas si v hlavě vše urovnat. Zprvu jsem cítila hlavně vděk za to, že s natáčením maminka souhlasila. To byly ale spíše pocity ještě před

samotným natáčením. Ty byly rychle prostřídány ve chvíli, kdy jsme byly v místnosti samy a měly společně, ale zároveň odděleně čas na přemýšlení. Nejvýraznějším pocitem byla určitě nostalgie, což si myslím, je přirozené. Celek byl ale mnohem kontrastnější. Vystřídala se i radost a vztek. Obdiv a výčitky.

Velmi zásadní byl rozhovor hned po natáčení. Už během té hodiny před kamerou jsem přemýšlela nad tím, co se asi honí v hlavě mamce. Uhodnout toto ale není problém, rodič si v rámci přemýšlení nad svým dítětem přirozeně přehrává celý jeho život. Zajímavé bylo, k čemu jsme dospěly v pozdější konverzaci. V tomto jsme se rozcházeły. Já rozhodně vzpomínala na pár věcí z dřívějšího, z většiny jsem ale myslela spíše na budoucnost, nebo na věci, které se týkají aktuálního dění. Pro mamku to byla naopak spíše minulost.

Došlo ale i na pár myšlenek, které se promítly nám oběma. Já i mamka jsme obě vzpomínaly na naši společnou cestu na přijímací řízení na střední školu. Moment, který byl zásadní pro můj vývoj v umělecké sféře. Také na den, kdy jsem byla přijata na vysokou školu. Vše toto v návaznosti na to, že v daný moment utváříme společně moji bakalářskou práci.

Maminka mi řekla i o tom, že si vzpomněla na spoustu věcí, které si nevybavila už roky. Momenty, které jsem nevěděla, že si pamatuju, dokud mi je nepřipomněla.

Nešlo ale jen o vzpomínání. To jsou pouze věci, které jsme spolu po natáčení sdílely. Ostatní myšlenky zůstaly skryté. Pro mě osobně ta hodina obsahovala spoustu času stráveného nad přemýšlením nad okolnostmi, které vedly k tomu, že jsem si zvolila toto téma pro svou bakalářskou práci. Myslím, že až tehdy jsem se smířila s tím, co se v minulosti stalo a jak mě to ovlivnilo. Pociťuji od té chvíle větší klid, který jsem v sobě do té doby neměla. Konečně nastalo vzájemné pochopení.

2.2 Tvorba rámu

V rámci symboliky jsem pracovala s myšlenkou zrcadel. Ta se promítla v celkovém vizuálu instalace. Televize jsou tedy umístěny v rámech. Jedná se o rámy se zdobným reliéfem, jejichž vzhled vychází z umístění instalace.

Během volby materiálů, ze kterých by bylo vhodné vytvořit takto zdobný rám, jsem prošla několika možnostmi. Chtěla jsem klasické dřevěné rámy, dokonce už bylo v procesu plánování konstrukce. Z toho ale sešlo, kvůli problému s velkou hmotností celého objektu. Byla by nutná chemická kotva, a to není

možné. Do objektu není povoleno takto invazivně zasahovat. Byl zvolen tedy jiný materiál – polystyren.

Zdobný reliéf je tvořen polystyrenovou lištou, připevněnou na kostru rámu, která je sama o sobě ze stejného materiálu. Rámy jsem tvořila na míru na dané televize. Nechtěla jsem se ale dřeva úplně vzdát a rozhodně se mi nelíbilo přiznávat takovýto materiál. Proto jsem provedla povrchové úpravy, které přispěly k imitaci původně zamýšleného materiálu.

Jedná se tedy spíše o provizorní řešení, založené na nemožnosti volby těžšího materiálu.

Instalace bude probíhat až později, jelikož není možné jí mít na zámku dlouhou dobu dopředu. Proto nepřikládám fotografie hotové instalace, ale pouze co nejpřesnější 3D vizualizace.

2.3 Zvuk

Tato práce neobsahuje žádné audio. Ticho podněcuje konfrontaci. Během samotného natáčení bylo absolutní ticho. Jediná přípustná zvuková stopa jsou přirozené ruchy daného prostředí.

3. Závěr

Snažila jsem se o vytvoření práce, která bude sloužit především mně jako prostor pro vypořádání se se situací, která mě v životě negativně ovlivňovala a zároveň pro vylepšení vztahu mezi mnou a mojí maminkou. Oba tyto cíle splnila a motivuje mě k následnému pokračování na těchto pozitivních vlivech. Zároveň jsem tuto zkušenost chtěla předat dál a vytvořit autentický zážitek. Předat konkrétní myšlenku nebylo mým cílem, šlo mi hlavně o vytvoření podnětu, který divákovi bude sloužit jako prostor pro zamyšlení se nad daným tématem v kontextu vlastní rodinné situace.

4. Seznam použitých zdrojů

JSTOR: Access Check. JSTOR Home [online]. Copyright ©2000 [cit.26.04.2021].

Dostupné z:

<https://www.jstor.org/stable/pdf/585378.pdf?refreqid=excelsior%3Ad8392016a1ff2b279c61c5f704dffe05>

5. Resumé

Site-specific světelná instalace situována do konkrétní místnosti na státním zámku Valeč. Pojednává o tématu podoby matky s dcerou. Reflektuje ale jen čistě můj osobní pohled na danou problematiku a vychází z vlastních pocitů a zkušeností. Práce je kombinací digitální a ruční tvorby. Divák se v místnosti dostává do přímé konfrontace s daným tématem.

Site-specific light installation situated in a particular room of Valeč castle. It covers the topic of similarity between a mother and her daughter, although it reflects only my personal view on this topic, and is based on only my own feelings and experiences. The artwork is a combination of digital media and craftsmanship. The viewer is brought to a direct confrontation with the given topic.

6. Seznam příloh

PŘÍLOHA 1

Vizualizace 1

PŘÍLOHA 2

Vizualizace 2

PŘÍLOHA 3

Přípravy na natáčení

PŘÍLOHA 4

Postprodukce videí

6.1.1

PŘÍLOHA 1

Vizualizace 1

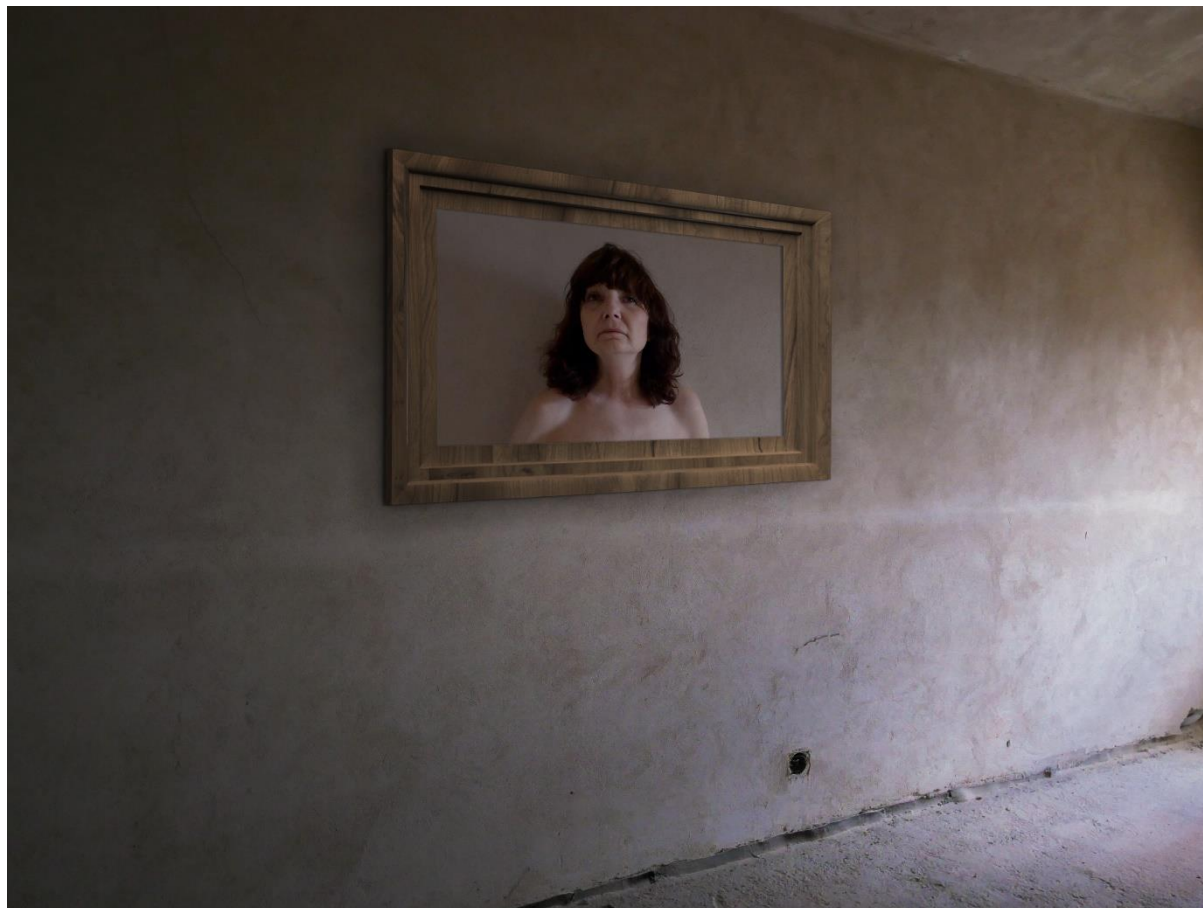

6.1.2

PŘÍLOHA 2

Vizualizace 2

6.1.3

PŘÍLOHA 3

Přípravy na natáčení

6.1.4

PŘÍLOHA 4

Postprodukce videí

